

Mini Lesson: Nemzeti identitás

Bokor Hanna

Téma: Nemzeti identitás

Korosztály: 7 – 12. osztály

Idő: 30 perc

Tantervi kapcsolódások:

A feladat megfelel a Nemzeti Alaptanterv és a Kerettantervek 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei; 4/2013. (I. 11.) számú EMMI rendelet mellékleteinek

Tanulási célok: A feladat során a diákok az önmeghatározás, az identitás, ezen belül a nemzeti identitás jelenségét értelmezik. Megtanulják, hogyan segíti az elsődleges források – videóinterjúk – elemzése az árnyalt gondolkodás fejlesztését és a különböző perspektívák értékelését.

Interjúalany:

Bokor Hanna
Zsidó túlélő

(1:27)

RÁHANGOLÓDÁS

- Az identitás fogalma – identitások, többes identitás kérdésének megbeszélése
- Ismertessük a diákokkal a feladatot: Bokor Hanna holokauszt-túlélő videóinterjújának egy rövid részletét fogják megnézni és értelmezni.
- A feladat során az elsődleges források értelmezésének készségét gyakorolják.
- A diákok gondolják végig az alábbi kérdéseket, válaszaikat rögzítsék a munkalapon (Munkalap – 1. feladat).
 - Milyen identitásokkal rendelkezünk? Ki határozza meg hovatartozásunkat?
 - Miben nyilvánul meg nemzeti identitásunk?
 - Milyen nemzeti szimbólumaink vannak?
 - Miért fontosak a nemzeti ünnepek? Miért különösen fontos és szimbolikus március 15-e?
- Röviden beszéljünk meg a diákokkal a kérdésekre adott válaszaikat.
- Mondjuk el, hogy Bokor Hanna videóinterjújának egy rövid részletét fogják megnézni, amelyben egy 1940-ben történt iskolai emlékről beszél.
- A mellékelt rövid életrajzi adatok alapján mutassuk be Bokor Hannát, vagy az életrajzot adjuk ki a diákoknak a videóklip megtekintése előtt.
- Szómagyarázat: Nürnbergi törvények, nyilas, zsidótörvények (ld. Feladatlap)

GYŰJTŐMUNKA

- Nézzük meg a videóklipet kigyűjtve az alábbi információkat:
 - Hogyan viselkedtek a zsidó tanulókkal az osztálytársak és hogyan a tanárok és az igazgató?
 - Milyen identitásúnak tekintette magát Bokor Hanna?
 - Mi utal erre a klipben?
 - Mi a jelentősége annak, hogy az eset 1940-ben történt?
 - Milyen történelmi háttérrel van Bokor Hanna történetének? (jóval a német megszállás előtt történt; zsidótörvények) (Tanulói feladatlap – 1. feladat)
- A diákok gyűjtsék össze válaszaikat a feladathoz készült munkalapon (Tanulói feladatlap – 2/a. feladat). Ha szükséges, másodszor is nézzük meg a klipet.
- A diákok gyűjtsenek kifejezéseket, amelyekkel ők értékelik, jellemzik a Hannát ért „büntetést” (Tanulói feladatlap – 2/b. feladat)
- Válaszaikat beszéljék meg párjukkal!

JELENTÉSTEREMTÉS

- A diákok gondolkodjanak el és jegyezzék le, hogyan jelenik meg a nemzeti identitás kérdése a klipben, illetve azt, hogy mi okozta a konfliktust Bokor Hanna számára? (Tanulói feladatlap – 3. feladat)

REFLEKTÁLÁS

- Beszéljék meg párjukkal, mi a legfontosabb, amit a feladat során tanultak?
- Jegyezzenek le egy gondolatot, amiben mindketten egyetértetek.

Mini Lesson:
Nemzeti identitás – Bokor Hanna

Tanulói feladatlap

Bokor Hanna rövid életrajz

1925-ben született Budapesten. Jogász édesapját az első zsidótörvény miatt 1938-ban elbocsátották állásából. 1944-ben nem folytathatta egyetemi tanulmányait, szövőgyári munkás lett. 1944 decemberében letartóztatták, 8 hónapos terhesen brutálisan megverték, férjét meggyilkolták. A gettóban szabadították fel a szovjet csapatok 1945 januárjában, február elején született meg a kislánya. 1949-ben született második leánya. Az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete tudományos főmunkatársa lett, és nemzetközi jogot tanított a Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1989-től az Emberi Jogok Magyar Központja alapító tudományos igazgatója volt.

1. feladat

Gondolkozz el a következő kérdéseken: *Milyen identitásokkal rendelkezünk?; Ki határozza meg hovatartozásunkat?; Miben nyilvánul meg nemzeti identitásunk?; Milyen nemzeti szimbólumaink vannak?; Mi a jelentősége a nemzeti ünnepeknek? Miért különösen fontos és szimbolikus március 15-e?* Válaszaidat jegyezd le az alábbi táblázatba.

Identitásaink Ki határozza meg?	
Nemzeti identitás megnyilvánulásai	
Nemzeti szimbólumok	
Nemzeti ünnepek jelentősége Március 15-e?	

2. feladat

a) A videóklip alapján válaszolj az alábbi kérdésekre!

Hogyan viselkedtek Hannával az osztálytársai?	
Hogyan viselkedtek Hannával a tanárok és az igazgató?	
Milyen változás történt a viselkedésekben? Mi lehet az oka?	
Milyen identitásúnak tekintette magát Bokor Hanna? Honnan tudjuk?	
Milyen érzéseket váltott ki a „büntetés” Hannából?	

b) Te magad milyen szavakkal, kifejezésekkel tudnád jellemezni a Hannát ért „büntetést”? Indokold, miért ezeket a kifejezéseket használtad?

Válaszaidat hasonlítsd össze a társad válaszaival és beszéljétek meg!

3. feladat

Hogyan jelenik meg a nemzeti identitás kérdése a klipben és mi okozta a konfliktust Bokor Hanna számára?

Jegyezd le gondolataidat 2–3 mondatban.

4. feladat

Beszéld meg a pároddal, mi a legfontosabb, amit a feladat során tanultál? Jegyezzetek le egy gondolatot, amiben mindketten egyetértetek.

Glosszárium:

Nürnbergi törvények – a náci Németország által 1935-ben hatályba lépő törvények, amelyek faji alapon különböztették meg Németország lakosait. Számos diszkrimináció érte elsősorban a zsidó, illetve a roma és szinti származásúnak ítélt embereket: például kizárták őket az egyetemekről, állásokból, bizonyos helyszínekről; megfosztották a német állampolgárságtól; tiltották a házasságot és szexuális kapcsolatot “árja” (felsőbbrendűnek tekintett) emberekkel

nyilas – a szélsőjobboldali magyar párt, a Nyilaskeresztes Párt tagjának közkeletű elnevezése. A mozgalom az 1930-as években szerveződött, és egyre nagyobb teret nyert a magyar belpolitikában, bár kezdetben a konzervatív jobboldali kormányok sorra betiltották működését. 1944. október 15-én vezetőjük, Szálasi Ferenc a németek támogatásával átvette Magyarország vezetését. A mozgalom szélsőségesen antiszemita volt, programjára sokban hatott a német náci párt ideológiája, ugyanakkor a magyar faj felsőbbrendűségét hirdették.

zsidótörvények – Magyarországon 1938–1944 között életbe lépő diszkriminatív törvények, amelyek a zsidó származásúként számon tartott magyar állampolgárokat fokozatosan kiszorították az oktatás és a munkaerőpiac területéről. A törvények kezdetben vallási, majd faji alapon határozták meg, ki számít zsidónak. Az 1941-es ún. 3. zsidótörvény már a házasságot és szexuális kapcsolatot is büntetés terhe mellett tiltotta zsidó és nemzsidó között.